

Етика III разреди

Предметни професор: Весна Гаврић

Е-маил: gavric.vesna@outlook.com

Ученици који долазе на час: 30.11.2020. – III1- клуб ученика - претчас

4.12.2020. – III8 – клуб ученика - претчас

4.12.2020. - III5 – клуб ученика – четврти час

Примјењена етика

Примјењена етика односи се на примјену моралних разматрања. То је етика која је усредсређена на оно што се дешава у реалном свијету али и њихова морална разматрања у области приватног и јавног живота, професије, здравља, технологија и закона. Један од примјера јесте биоетичка заједница која се бави идентификацијом корективног приступа моралним питањима науке о животу, као што су еутаназија, оскудни здравствени ресурси... Еколошка етика бави се еколошким питањима, попут одговорности и владе и корпорације да очисте загађење. Пословна етика бави се питањима која се тичу обавеза или дужности, који се односи на ширу јавност и на оданост према послодавцу. Пословна етика односи се на област људских подухвата, у којој стручњаци углавном немају професионални статус и за чије се мотиве углавном мисли да нису нимало узвишени. „Похлепа“ се претежно наводи као једини покретач пословног живота, а већи дио пословне етике се не односи према бизнису ни мало похвално. Примјењена етика се дијели на биоетику и медицинску етику. То је млада грана етике.

Медицинска етика се бави споровима између доктора и пацијента. Биоетика се бави питањима живота уопште. Бави се питањима војне индустрије, побачајима, еутаназијом, клонирањем. Бави се моралом бића који осјећају и еко – системом.

Примењена етика је проширила опсег етичких студија изван подручја академског филозофског дискурса. Поље примењене етике, у његовом данашњем облику, произашло је из расправа о брзом медицинском и технолошком напретку током раних 1970-их и сада је успостављено као потдисциплина моралне филозофије. Међутим, примењена етика је по својој природи мултипрофесионални предмет, јер захтева специјализовано разумевање потенцијалних етичких питања у областима као што су медицина, бизнис или информациона технологија. У данашње време, етички кодекси понашања постоје у готово свакој професији. Примењени етички приступ испитивању моралних дилема може да поприми мноштво различитих облика.

Примјењена етика се разликује од нормативне етике, која се односи на стандарде за исправно и погрешно понашање, и од метаетики која се односи на природу етичких својстава, изјава, ставова и процена. Иако се ове три области етике разликују, оне су

такође међусобно повезане. Употреба примењеног етичког приступа често се заснива на одређеним нормативним етичким теоријама, као што су следеће:

Утилитаризам, где се практичне последице различитих приступа вреднују под претпоставком да ће прави приступ бити онај који има за последицу највећу срећу. Главни развоји ове теорије су остварени заслугама Церемија Бентама и Џона Стјуарта Мила, који су правили разлику између деловања и владавине утилитаристичког морала. Каснији развоји су исто тако довели до прилагођавања теорије, при чему су најпознатији доприноси Хенрија Сидика који је увео идеју мотива или намере у моралност, и Питера Сингера који је увео идеју преференције у доношењу моралних одлука.

Деонтолошка етика, скуп појмова који се заснивају на 'правилима', тј. претпоставци постојања обавезе извршавања 'исправне' радње, без обзира на стварне последице (што је исказано по замисли Имануела Канта о категоричком императиву, која је била центар Кантове етичке теорије засноване на дужности). Једна друга кључна деонтолошка теорија је Природни закон, који је снажно развио Тома Аквински и важан је део учења католичке цркве о моралима.

Етика врлине која произлази из аристотеловских и конфучијанских схватања, која тврди да ће исправна акција бити она коју изабере одговарајући 'врли' агент.

Биоетика је настала као интелектуални одговор на глобалне изазове нашег времена. Формирала се као подручје у којем је могуће тражити оријентацију у заоштрајеним моралним и историјским дилемама које намећу развојни трендови и постигнућа савремене знанствено – технолошке цивилизације. Појам биоетика је сложеница у којој први дио „био“ упућује на биомедицинске знаности, док „етика“ упућује на систем морално – етичких вриједности које та дисциплина дефинише и представља их као услов за исправно људско понашање. Биоетика би требала подучавати како се служити знањем, посебно, оним биолошким, за преживљавање. Однос између биоетике и медицинске етике односи се као обрнута пропорционалност, све што не може да ријешити медицина може биоетика, али и обрнуто. Медицинска етика се бави проучавањем моралним дилемама које су произашле из конкретне докторске праксе. Медицинска етика има за циљ да профилише савременог доктора у контексту доктор-колега, доктор – болесник, доктор и породица пацијената, доктор и заједница. Чињеница је да се однос доктор - пацијент никада није једноставна професионална релација двије особе. Зато знање из области медицинске етике и медицинског права за доктора садашњице имају велику вриједност, јер се етичност обављања докторске професије усваја, а не учи.